

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 23-09-2021
Sagsnr.: 20/40770

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 23. september 2021 meddelt miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa efter husdyrbrugloven¹.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	1.072	760
Stald 2 (Ny etablering i del af eksisterende maskinhus)	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	1.235	945
I alt		2.307	1.705

Der godkendes følgende nyt anlæg

- En 30 ton fodersilo
- En ind- og udleveringsrampe
- Et forrum med personalefaciliteter og foderblanderum

Der godkendes følgende øvrige eksisterende anlæg

- En ind- og udleveringsrampe.
- En 30 ton fodersilo.
- En forbeholder
- En forbindelsesgang imellem de 2 stalde

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 23. september 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 21. oktober 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa

§ 16a, stk. 2

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v. med senere æn-
dringer

Godkendelsesdato:
23. september 2021

Aabenraa Kommune

Plan, Teknik & Miljø

Team Miljø

Skelbækvej 2

6200 Aabenraa

Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet (direktivet for projekter der kan have en væsentlig virkning på miljøet) skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport (herefter benævnt MKR).

Husdyrbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa søger miljøgodkendelse til mere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde en MKR, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne.

IE-husdyrbrug har udover VVM-pligt krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) så ammoniak-, lugt-, støj-, støv-, kvælstof- og fosforemissioner begrænses og ressourcer udnyttes mest effektivt herunder, at der frembringes mindst muligt affald. BAT kravet indebærer også en forpligtelse til at reducere produktionen af spildevand, og til at have et miljøledelsessystem.

BAT-kravet indebærer desuden en forpligtelse til at oplære medarbejdere og at gennemføre godt landmandsskab herunder at opbevare døde dyr, så emissioner forhindres eller reduceres, og at have en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab.

MKR er vedlagt som bilag 1. Den er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. MKR danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse	5
Baggrund og særkender for afgørelsen	7
Historik	7
Landskabelige værdier og særkender	7
Erhvervsmæssigt nødvendigt	8
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	9
Natur	9
Jord, grundvand og overfladevand	10
Emissioner og gener	11
BAT-konklusioner for intensivt opdræt af slagtesvin	12
BAT Godt landmandsskab	14
Øvrige krav	15
Samlet vurdering	16
Lovgrundlag	16
Udnyttelsesfrist	16
Revurdering af miljøgodkendelsen	16
Retsbeskyttelse	16
Ophævelse af gældende tilladelser	17
B. Vilkår for husdyrbruget	18
Afgørelse	18
Indretning og drift	18
Øvrige emissioner og gener	19
Reststoffer	20
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	21
Egenkontrol	21
Beredskabsplan	22
C. Offentlighed og klagevejledning	23
Annoncering	23
Naboorientering og partshøring	23
Annoncering og afgørelse	23
Klagevejledning	23
D. Kommunens bilag	25
Lugtkonsekvenszonen	25
E. Miljøansøgningen § 16a, stk. 2	26

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa

Ansøger: Klaus Staugaard

Ansøgers CVR-nummer: 25456009

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 23. september 2021

Sagsbehandler, miljø: Susanne Niman Jensen og Nikolaj Mazanti Aaslyng

Kvalitetssikring, miljø: Nikolaj Mazanti Aaslyng

Sagsbehandler, natur: Frederik Forsberg

Kvalitetssikring, natur: Jon Kjær Jensen

Ansøgningsmateriale: Max Jakobsen Miljørådgivning

Sagsnr.: 20/40770

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa, matr. nr. 3a Tråsbøl, Felsted til produktion af slagtesvin og smågrise med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Der meddeles miljøgodkendelse til produktionsarealer. En del af et eksisterende maskinhus ændres til svinestald, og der opføres en ny fodersilo.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	1.072	760
Stald 2 (Ny etablering i del af eksisterende maskinhus)	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	1.235	945
I alt		2.307	1.705

Der godkendes følgende nyt anlæg

- En 30 ton fodersilo
- En ind- og udleveringsrampe
- Et forrum med personalefaciliteter og foderblanderum

Der godkendes følgende øvrige eksisterende anlæg

- En ind- og udleveringsrampe.
- En 30 ton fodersilo.
- En forbeholder
- En forbindelsesgang imellem de 2 stalde

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne.

Se en oversigt over stalde i figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde- og foderopbevaringsanlæg.

Dispensation

Der er søgt om dispensation for afstandskrav til en sø, der er større end 100 m². Den ligger ca. 5 m fra maskinhuset, hvor der skal etableres stald. Afstandskravet er på 15 m. Der er tale om en havedam, der hører til privatboligen på Tornhøjvej 26.

Aabenraa Kommune meddeler dispensation til afstandskravet på 15 m til søen, der er over 100 m² med den begrundelse, at stalden etableres i en eksisterende bygning, der i dag anvendes som maskinhus. Stalden er et lukket system, hvor gyllekummerne i stalden er udført af bestandige materialer, der er tætte. Det vurderes, at risiko for at der kan strømme gylle til vandhullet ved et uheld, er meget lav. Det vurderes desuden, at søen er næringsrig, og at den ikke har nogen høj naturværdi.

Der er stillet vilkår om, at der altid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, der er kendt af og gennemgået med medarbejderne.

Desuden er der stillet vilkår om minimum 5 m fra sø til staldbygning.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår til indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 218 649 version 2 og miljøkonsekvensrapporten, der er vedlagt som bilag 1.

Historik

Husdyrbruget fik den 30. januar 2020 en miljøtilladelse efter husdyrbrugloven til produktion af flexgruppen "Slagtesvin og Smågrise" på et produktionsareal på 760 m².

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 3. december 2020 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa. Ansøger planlægger at ændre en del af det eksisterende maskinhus til svinestald og desuden at etablere en fodersilo.

Landskabelige værdier og særkender

Placering af anlæg

Der bygges ikke nye bygninger i det ansøgte. Der etableres yderligere en fodersilo i samme dimensioner som den eksisterende. Den bliver etableret ved siden af den eksisterende fodersilo på nordsiden af staldanlægget.

Kommunalplaner

Hele staldanlægget ligger indenfor "Værdifulde landskaber". Desuden ligger det inden for udpegningen "Råstofinteresseområde". Da der ikke etableres nye bygninger, vurderer kommunen, at det ansøgte ikke har væsentlig virkning på de landskabelige værdier, og at det ansøgte ikke konflikter med "råstofinteresseområdet".

Den nærmeste byzone er Felsted, der ligger ca. 2,5 km nord for staldanlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Tumbøl, der ligger ca. 1,9 km nordvest for husdyrbruget. Det nærmeste lokalplanlagte område er et område syd for Sdr. Hostrup, der ligger ca. 5,5 km nordvest for husdyrbruget, og den nærmeste enkeltbolig er Grønbækvej 4, der ligger ca. 360 m øst fra staldanlægget.

Øvrige forhold i relation til beliggenhed

Teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundne med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver andre husdyrbrug. Det er beskrevet i MKR's afsnit 2.1 "Miljøgodkendelsens omfang", at Tornhøjvej 26 er ét husdyrbrug af 3, der har samme ejendomsnummer. De 3 husdyrbrug blev godkendte som selvstændige enheder i 2020 med den begrundelse, at hvert produktionsanlæg kan drives uafhængigt af hinanden, da de ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundne med hinanden, og driftsbygningerne til hvert af de respektive produktionsanlæg ligger inden for de oprindelige matrikler. De respektive husdyrbrug kan derfor sælges fra hver for sig, hvis dette måtte ønskes. Aabenraa Kommune vurderede således i 2020, at der var en særlig begrundelse for at godkende de 3 husdyrbrug hver for sig. Der er ikke kommet oplysninger i forbindelse med denne ansøgning, der giver anledning til at ændre vurderingen fra 2020. Oplysningerne i MKR bekræfter, at der er tale om et særligt tilfælde, hvor det giver mening at godkende husdyrbrugene hver for sig.

Ansøger ejer også et husdyrbrug med slagtesvin på Hørløkkevej 55, Skrydstrup, 6500 Vojens. Det vurderes, at Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med dette slagtesvinebrug pga. afstanden imellem dem.

Grænseoverskridende virkninger

Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa ligger ca. 10 km fra landegrænsen til Tyskland. På den afstand vurderer Aabenraa Kommune, at husdyrbruget ikke har væsentlig virkning på miljøet i Tyskland.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Ansøger har oplyst, at med den øgede kapacitet til at producere slagtesvin, er der ikke længere behov for at afsætte smågrise fra ejendommen med søer. Det er en fordel, fordi det ikke altid kører stabilt med at afsætte smågrisene.

Ansøger har lejet jorden ud, og derfor er der ikke længere behov for maskinhuset.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelse af staldanlægget til slagtesvin og/eller smågrise i en eksisterende bygning er erhvervsmæssigt nødvendigt, ud fra ansøgers begrundelse om derved at få kapacitet til at opfede produktionen af smågrise fra ejers andre ejendomme. Desuden giver det god udnyttelse af maskinhuset, der er blevet overflødig. Det vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt at søge om fleksibilitet til smågrise eller slagtesvin på produktionsarealer, da det giver bedre muligheder for at tilpasse sig markedet, at der kan produceres smågrise og/eller slagtesvin uden begrænsninger i afgangsvægt. Desuden giver det de bedste indtjeningsmuligheder at kunne udnytte stalddene fuldt ud.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres følsomhed over for ammoniak jf. nedenstående tabel.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Max. totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, løbeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser, men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 1. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition Kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Nr. 1. Bøgeskov på muldbund (Natura 2000)	1	0,0	0,1
K2 mose	2	0,1	0,2
Nr. 3. Skov (sydøst)	3	0,1	0,2

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Der ligger en havedam, der er større end 100 m² ca. 5 m fra maskinhuset, hvor der skal etableres svinestald i en del af bygningen. Aabenraa Kommune vurderer, at der er tale om en næringsrig kunstig sø, der ikke er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Da merdepositionen til de nærmeste § 3-beskyttede naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af bedriftens anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste område er Natura 2000-område nr. 94 'Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov', der består af fuglebeskyttelsesområde F68 og habitat-område H83. Området ligger cirka 2 km øst for bedriften.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Der er fundet lille vandsalamander (*Lissotriton vulgaris*) i bedriftens nærhed. Da det er vurderet, at der ikke sker en tilstandsændring i nærliggende natur, er det Aabenraa Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil have en negativ effekt på lille vandsalamanders levevilkår.

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyr eller planter beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommet tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre eller planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i MKRs afsnit 2.2.1, 5.4.1, 5.4.2, 6.1 og tabel B 1 og afsnit 9, de stillede vilkår om indretning af stalde, håndtering af husdyrgødning i denne godkendelse og de generelle regler¹, at der ikke vil være væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand fra staldanlæg og husdyrgødning. Når døde dyr, affald, olie- og kemikalier opbevares som beskrevet i MKRs afsnit 5.4.3, og i øvrigt overholder generelle regler og de stillede vilkår, vurderes det, at der ikke vil være væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand herfra. Der er redegjort for vandforbruget i afsnit 4.1.2 og for tiltag til at reducere vandforbruget i afsnit 6.4.2. Det er et forholdsvis lille vandforbrug, der vurderes til ikke at have nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand. På baggrund af det, der er beskrevet i MKR's afsnit 7.1 og 6.5.4 om forurenings- og genebegrænsende tiltag, vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for nødvendige tiltag for at begrænse forurening, hvis der skulle ske uheld.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om, at kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v. og olie og fedtprodukter bliver opbevaret, så der ikke opstår risiko for forurening. Der stilles vilkår om, at der altid skal forefindes egnet materiale til opsamling af spild af f.eks. olieprodukter.

Begrundelsen for de stillede vilkår om indretning og drift, opbevaring af døde dyr og uheld fremgår af afsnittet om BAT.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1451 af 21. juni 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen), Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), Aabenraa Kommunes affaldsregulativ, Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om etablering, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), Bekendtgørelse nr. 558 af 1. januar 2011 om opbevaring af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft (Beholderkontrolbekendtgørelsen)

Emissioner og gener

Flue- og rottegener

Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter sker, så der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende ud fra det beskrevne i MKR's afsnit 5.3.4.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet.

Transport

Det vurderes på baggrund af MKR's afsnit 5.3.6, at transporter ikke har en væsentlig virkning på miljøet, når vilkår og de generelle regler overholdes.

Lys

Lysgener vurderes ikke at have væsentlig virkning for omkringboende efter beskrivelsen i MKR's afsnit 5.3.3.

Der stilles vilkår til, at husdyrbruget ikke må medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Stråling og varme

Det er nævnt i MKR's afsnit 9, at der ikke forekommer stråling fra husdyrbruget. Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke er kendte data på stråling fra husdyrbrug. Der vil være varmeemission fra husdyrene og gødningen. Det vurderes, at varmeafgivelsen ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet eller omkringboende.

Uhygiejniske forhold

Ud fra det beskrevne om affald og håndtering af døde dyr i MKR's afsnit 5.4.3 og bekæmpelse af fluer og rotter i afsnit 5.3.4 vurderes det, at husdyrbrugets indsats for at undgå uhygiejniske forhold er tilfredsstillende.

For at sikre at der ikke opstår uhygiejniske forhold, stiller Aabenraa Kommune vilkår om, at døde dyr skal opbevares som beskrevet eller på en anden plads, der bliver accepteret af kommunen, samt at der skal forebygges mod skadedyr i den daglige drift.

Aabenraa Kommune vurderer, at når det beskrevne efterleves og de generelle regler og vilkårene bliver overholdt, sker der ikke en væsentlig indvirkning på miljøet inden for uhygiejniske forhold som følge af det ansøgte.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Aabenraa Kommune vurderer, at miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki iagttages, idet det fremgår af MKR's afsnit 5.4.3, at Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes.

Vurdering af de landskabelige forhold

Der er tale om eksisterende bygninger, der vurderes til ikke at have en væsentlig virkning på de landskabelige forhold.

Emissioner håndteret under BAT-konklusionerne

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved overholdelse af BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af svin ikke forekommer en væsentlig virkning på miljøet for ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, spildevand, ressourceforbrug og affaldshåndtering. Disse punkter er behandlet enkeltvis i nedenstående afsnit om BAT. I afsnittet: "Samlet vurdering" indgår VVM på de kumulative effekter.

BAT-konklusioner for intensivt opdræt af slagtesvin

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), når produktionen er større end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til den ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget.

Slagtesvinebruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa har i forvejen en miljøtilladelse, hvor der er fastsat et BAT krav. Det indgår i beregningen igennem husdyrgodkendelse.dk, at BAT-kravet er fastsat i en tidligere tilladelse. Det fremgår af ansøgningen, at der er vil blive etableret gyllekøling i den nye stald, der bliver etableret i en del af maskinhuset, og at BAT-kravet er overholdt.

Der stilles vilkår til gyllekøling efter de indsendte beregninger og teknologibladet.

Da ammoniakberegningerne er foretaget på baggrund af de ansøgte produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper stilles der vilkår til, at husdyrproduktionen skal være i overensstemmelse med det ansøgte. Der er stillet præcise vilkår til dyretyper, produktionsarealer og staldsystem for at sikre, at ammoniakemissionen ikke bliver højere end beregnet.

BAT Lugt

Foruden krav om vurdering af om lugtemissionen har en væsentlig virkning på miljøet, er der krav om at husdyrbruget overholder BAT for lugtemission. Vurderingen er omsat til et bestemt krav om maksimal lugtemission til de forskellige områdetyper: "Byzone, samlet bebyggelse, lokalplanlagte områder i landzonen til boliger, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., og til enkelt bolig uden landbrugspligt, der ikke ejes af ansøger."

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste naboer uden landbrugspligt, for samlet bebyggelse og for byzone alle er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er et område syd for Sdr. Hostrup beliggende ca. 5,5 km nordvest fra staldanlægget. Det er vurderet, at pga. afstanden er det ikke relevant at måle til. Beregningerne viser, at lugtgenæafstandene er overholdt. Samlet bebyggelse udløses af Hellinghøjvej 3, 6200 Aabenraa.

Tabel 2. Lugtgenekriterier til de forskellige områdetyper

Adresse	Område status	Korrigeret* genæafstand (m)	Vægtet** gennemsnits- afstand (m)	Genekriterie overhold
Grønbækvej 4	Nærmeste nabo uden landbrugs- pligt	206,4	387,6	Ja
Hellinghøjvej 3	Nærmeste samlet bebyggelse	447,6	2.044,2	Ja
Felsted Ejerlav, Felsted	Byzone	597,1	3.049,2	Ja

- * Korrigeret genæafstand er korrigeret for vindretning og kumulation med andre husdyrbrug
- ** den vægtede genæafstand er vægtet i forhold til dyretype og gulvtype, så der bliver målt fra staldanlæggets lugtcentrum

Ud over beregning af lugtgenæafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 677 m. Lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag. Beboere inden for lugtkonsekvenszonen får udkast til miljøgodkendelsen sendt i høring.

Da lugtberegningerne er foretaget på baggrund af de ansøgte produktionsarealer, staldsystemer og dyretyper stilles der vilkår til, at husdyrproduktionen skal være i overensstemmelse med det ansøgte. Der er stillet præcise vilkår til dyretyper, produktionsarealer og staldsystem for at sikre, at lugtemissionen ikke bliver højere end beregnet. Der stilles vilkår til renholdelse af stalde og udenoms arealer, da det er en forudsætning for lugt-estimerne.

BAT Spildevand

Aabenraa Kommune vurderer, at der anvendes BAT på spildevand, ved at der på husdyrbruget er fokus på minimering af vandforbruget jf. beskrivelsen i afsnit 5.4.1.

Jf. MKR's afsnit 5.4.1 føres spildevand fra husdyrproduktionen til gyllebeholder, hvorfra det håndteres efter gældende regler. I bilag 1 i MKR er det vist, hvor gylleledningen fra forbeholder til gyllebeholder ligger. Det vurderes, at BAT er opfyldt for spildevandshåndtering ud fra beskrivelsen i MKR.

BAT Støv

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af, at der er overbrusningsanlæg i staldene jf. afsnit 6.1 i MKR og det beskrevne i MKR's afsnit 5.3.5, at husdyrbruget lever op til BAT for støvemissioner.

Der stilles vilkår til, at husdyrbruget ikke må medføre støvemissioner uden for husdyrbrugets eget areal.

BAT Støj

Ud fra det beskrevne i MKR's afsnit 5.3.2 vurderer Aabenraa Kommune, at husdyrbruget overholder BAT for støjmission.

Der stilles vilkår til maks. støjmission ved omkringboende, jf. vejledningen fra Miljøstyrelsen om ekstern støj fra virksomheder.

BAT råvarer - foder- og foderhåndtering

For IE-husdyrbrug med produktion af slagtesvin er det lovpligtigt, at der enten anvendes fasefodring tilpasset dyrenes behov for protein og fosfor i produktionsperioden, at reducere indholdet af råprotein og fosfor i foderet eller anvende fodertilsætningsstoffer, der nedsætter den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles eller at fodre med letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100%) fytase. Husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra oplysningerne i afsnit 6.3 og 6.5.5, at ansøger lever op til BAT på fodring.

Da det er de generelle regler, der regulerer, at BAT-kravet overholdes, stilles der ikke vilkår til det.

Håndteringen af foder

Der bliver leveret færdigblandet foder ca. 2 gange om ugen. Foderet opbevares i lukkede fodersiloer, der sikrer en høj kvalitet af foderet, og at spild af foder undgås.

Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering. Der er stillet vilkår til forsvarlig opbevaring af foder for at modvirke skadedyr.

BAT Energiforbrug

For IE-husdyrbrug er det lovpligtigt at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Det er også lovpligtigt at have en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab for de mest energikrævende installationer.

Der er redegjort for energiforbruget i afsnit 4.1.1 og de energireducerende tiltag i afsnit 6.4.1 i MKR. Aabenraa Kommune vurderer, at BAT overholdes i forhold til energiforbruget ud fra det beskrevne i MKR, og når de generelle regler overholdes.

BAT Vandforbrug

Der er redegjort for vandforbruget i MKR's afsnit 4.1.2 og 6.4.2. Det er lovpligtigt at have en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab for udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling skal i så fald fastsættes i planen.

Aabenraa Kommune vurderer, at når de generelle regler overholdes og ud fra det beskrevne i MKR, at der praktiseres BAT på vandforbrug.

Aabenraa Kommune har stillet vilkår til, at el- og vandforbruget aflæses årligt med den begrundelse, at forbruget skal kunne vurderes igennem en årrække. Der er stillet vilkår til, at vask af stalde og ventilatorer skal ske med højtryksrenser med koldt vand efter iblødsætning. Der stilles vilkår til daglig overvågning af drikkevandssystemer og til igangsætning af reparation ved lækage.

BAT affald

Aabenraa Kommune vurderer, at miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki iagttages, idet det fremgår af MKR's afsnit 5.4.3 og 2.2.5 at Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes. Det vurderes, at BAT kravet til affaldshåndtering er overholdt, når kommunens affaldsregulativ overholdes. Der stilles ikke yderligere vilkår.

BAT Godt landmandsskab

BAT Husdyrgødningshåndtering

Ansøger har redegjort for håndtering af husdyrgødning i afsnit 5.4.2 og i MKR. Det vurderes, at håndtering af husdyrgødning opfylder BAT-kravet. Der stilles vilkår til, at håndtering af gylle sker under opsyn.

BAT oplæring af personale og miljøledelse

Der er i lovgivningen stillet en række særregler for IE-husdyrbrug. Der er krav om et miljøledelsessystem, et oplæringsmateriale, en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab, en nødfremgangsmåde ved uheld, fodringskrav og energi-effektiv belysning fra staldanlæg. Da det er generelle regler, stilles der ikke vilkår til disse emner.

Der er redegjort for godt landmandsskab og miljøledelse i MKR's afsnit 6.

BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås bl.a. ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld, samt at anlægget søges vedligeholdt ved regelmæssige kontroller af bl.a. ventilationssystem og generel minimering af ressourceforbrug.

Det er et generelt krav, at IE-husdyrbrug skal udarbejde en beredskabsplan.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der skal forefindes en ajourført beredskabsplan på husdyrbruget, som de ansatte kender indholdet af.

BAT opbevaring af døde dyr

Håndtering af døde dyr fremgår af afsnit 5.4.3 i MKR. Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne, at BAT er opfyldt for godt landmandsskab. Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe på Kirkebjerg nord for ejendommen på Kirkebjerg 3.

Det vurderes, at med den placering, vil døde dyr ikke kunne genere andre.

Der stilles vilkår om opbevaring på den beskrevne plads eller på en anden plads, der bliver accepteret af Aabenraa Kommune.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrug

Der er indsendt en kapacitetsberegning, der viser, at kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er opfyldt. Gyllen opbevares i gyllebeholder på Kirkebjerg 3, 6200 Aabenraa, som ansøger også ejer. Aabenraa Kommune vurderer, at der er redegjort tilstrækkeligt for opbevaringskapacitet af gylle, at BAT er overholdt, og at der ikke er væsentlig virkning på miljøet herfra.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Aabenraa Kommune vurderer, at afstandskravene er overholdt med undtagelse af afstandskravet på 15 m til sø. Aabenraa Kommune har meddelt dispensation for afstandskravet i afsnit A i miljøgodkendelsen.

Alternative løsninger

Ud fra redegørelsen i MKR's afsnit 1 vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt på alternative løsninger, da der ikke bygges nye bygninger. Ansøger har søgt om at ændre en del af et eksisterende maskinhus til stald og til at kunne udnytte den eksisterende stalde til fri produktion uden begrænsninger i antal producerede grise og afgangsvægt og med frihed til at producere slagtesvin og/eller smågrise.

Der er også redegjort for 0- alternativet eller referencescenariet. Hvis der fortsættes som hidtil, vurderer ansøger, at der ikke vil ske den nødvendige udvikling for at følge med strukturudviklingen, der går mod større og mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer

Der er redegjort for husdyrbrugets indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed over for klimaændringer i MKR's afsnit 9.

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget har fokus på at begrænse klimaafttrykket, og at et slagtesvine/smågrisebrug ikke er særligt sårbart over for forventede klimaændringer som mere nedbør og mere ekstrem vejr. Der kan blive behov for mere opbevaringskapacitet, når nedbøren øges. Det vil kunne imødegås med aftaler om opbevaringsaftaler på andre brug eller ved aflevering af husdyrgødning til biogas.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i MKR's afsnit 9, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 - og 2 natur samt bilag IV arter
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskabet
- Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i afsnit 2.2.5 vurderer Aabenraa Kommune, at de beskrevne foranstaltninger sikrer, at husdyrbrugets anlæg afvikles miljømæssigt forsvarligt, og at ophør ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet.

Der er stillet vilkår til, at de foreslåede foranstaltninger udføres ved husdyrbrugets ophør.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier (der sker ingen bygningsmæssige ændringer)
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Vurdering af VVM når faktorerne vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

- Befolkningen og menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 – og 2 natur samt bilag IV arter
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskabet
- Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovebekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter). Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2029.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 23. september 2029.

Ophævelse af gældende tilladelser

Den eksisterende miljøtilladelse af svineproduktionen på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa ophæves ved ibrugtagning af denne miljøgodkendelse. Miljøtilladelsen blev meddelt den 30. januar 2020 efter § 16b i lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 218 649, version 3, modtaget i Aabenraa Kommune den 19. maj 2021, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- Vilkår 2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og de skal være tilgængelige for ejer og medarbejdere. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelsen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

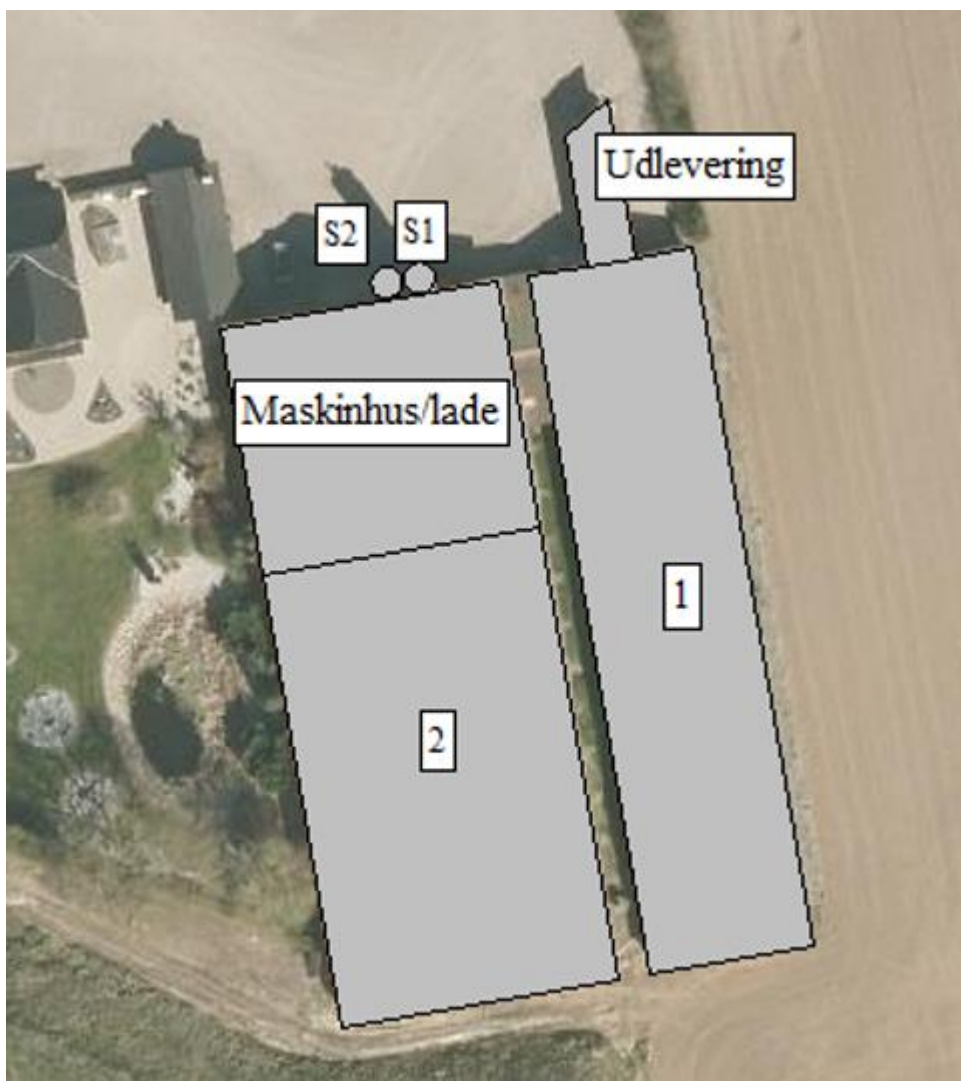
Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Nr. 1 Svinestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	1.072	760
Nr. 2. Ny svinestald	Flexgruppe: slagtesvin og smågrise; 25-49 % fast gulv	1.235	945
I alt		2.307	1.705

Vilkår 4. Staldanlægget skal indrettes med produktionsarealer og staldanlæg som vist på nedenstående kort. Produktionsarealerne kan indrettes med maks. 760 m² i stald 1 og maks. 945 m² i stald 2.

Dispensation

Vilkår 5. Der skal minimum holdes en afstand på 5 m fra havedammen til "Nr. 2. Ny svinestald".

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 6. Håndtering af husdyrgødning herunder gyllepumpning skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholdere kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Øvrige emissioner og gener

Lugt

Vilkår 7. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Støj

Vilkår 8. Bidraget fra landbruget på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone og byzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

- Vilkår 9. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 88 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 10. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 11. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

- Vilkår 12. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Døde dyr

- Vilkår 13. Opbevaringsplads til døde dyr skal placeres nord for bygningerne på Kirkebjerg 3, eller på en anden placering, der er blevet accepteret af Aabenraa Kommune. Dyrene skal opbevares hævet over jorden og med fast overdækning.

Reststoffer

Kemikalier

- Vilkår 14. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamlles.

Olie og diesel

- Vilkår 15. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af olie-spild.

- Vilkår 16. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamlles.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

El- og vandforbrug

Vilkår 17. Vask af stalde og ventilatorer skal ske med højtryksrensere med koldt vand og efter at staldene er sat i blød. Ventilatorerne skal vaskes efter hvert hold svin.

Gyllekøling

Vilkår 18. Gyllekanalerne i staldafsnit 2 i alt 575 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Vilkår 19. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 31,08 W/m².

Vilkår 20. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.

Vilkår 21. Den årlige driftstid skal være mindst 5.749 timer.

Vilkår 22. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vilkår 23. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til Aabenraa Kommune før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 24. Anvendelsen af staldanlægget skal kunne dokumenteres. Det kan f.eks. være i form af gødningsregnskaber.

Vilkår 25. Al dokumentation for overholdelse af vilkår skal opbevares i 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Det kan være kvitteringer for aflevering af farligt affald, for vedligehold af anlægget og for el- og vandforbrug.

Vand- og elforbrug

Vilkår 26. El- og vandforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.

Vilkår 27. Der skal ske daglig overvågning af drikkevanssystemer og igangsætning af reparation ved lækage.

Gyllekøling

Vilkår 28. Der skal indgås en skriftlig aftale med godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende – afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

Vilkår 29. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Aabenraa Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Vilkår 30. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrol rapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

Beredskabsplan

- Vilkår 31. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.
- Vilkår 32. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

Ophør

- Vilkår 33. Ved helt ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:
- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes.
  - Stalde-, foder- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres.
  - Rørføringer i husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op.
  - Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres.
- Vilkår 34. Såfremt dele af husdyrbruget fortsat benyttes, skal det anmeldes til kommunen. Som eksempel kan nævnes fortsat brug af gyllebeholdere til opbevaring af gylle fra andre husdyrbrug.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 20. januar 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 16. august 2021 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 35 dage til at fremsende kommentarer. Det er lovpligtigt at give en frist på mindst 30 dage. På grund af at det ikke er alle, der har en digital postkasse, blev der givet en frist på 35 dage.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udkastet i høringsperioden.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 23. september 2021, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens² § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljø's landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 23. september 2021 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 21. oktober 2021, der er dagen for klagefristens udløb.

---

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, organisationer, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. afsnit D).

23. september 2021

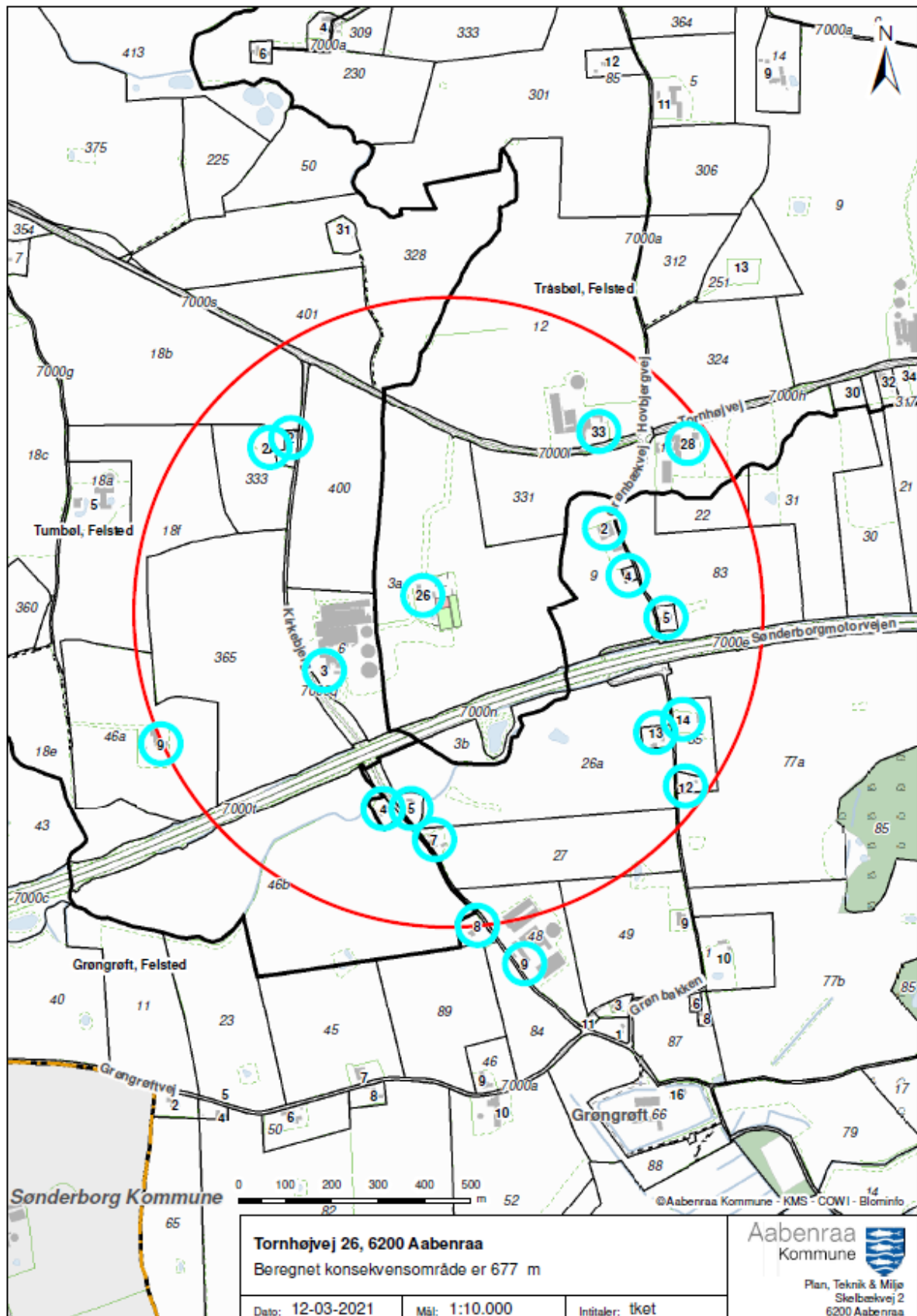
Nikolaj Mazanti Aaslyng
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen på 677 m.

E. Miljøansøgningen § 16a, stk. 2

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. MKR er udarbejdet af miljørådgiver Max Jakobsen, der er uddannet forstkandidat. Max Jakobsen har arbejdet med landbrugets miljøforhold siden 2002 først i Fyns Amt siden i landbofor-
ening, kommune, privat rådgivningsfirma og nu med sit eget rådgivningsfirma Max Ja-
kobsen Miljørådgivning.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er
fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet. Det fremgår af afsnit 10, hvilke referencer,
der er anvendt til beregning af de væsentligste virkninger på miljøet. Det fremgår af af-
snit 11 hvilken metode, der er anvendt til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten.

Ansøgningsmaterialet indeholder MKR og flere bilag bl.a. ansøgning fra husdyrgodken-
delse.dk.

Ansøgningskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indar-
bejdet i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan
de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Bilag 2: Plantegning over den nye stald

**Miljøkonsekvensrapport til
ansøgning om miljøgodkendelse af
svineproduktionen
på
Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa
Matr.nr.:	3a Tråsbøl, Felsted
CVR nr.:	25 45 60 09
Ejer og ansøger:	Klaus Staugaard, Hørløkkevej 55, 6500 Vojens Mobil: 61 74 29 69 Mail: mail@kstauggaard.dk
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17 Mail: mjb@maxjakobsen.eu
IT-skema nr.:	218.649_Version 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning.....	4
1 Ikke teknisk resumé.....	4
2 Beskrivelse af projektet	6
2.1 Godkendelsespligt.....	6
2.2 Det ansøgte projekt.....	7
2.2.1 Produktionsarealer i stalde	7
2.2.2 Tidligere godkendelser.....	7
2.2.3 Nudrift og 8-års drift	7
2.2.4 Biaktiviteter	8
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	8
3 Beskrivelse af alternativer	8
4 Beskrivelse af ressourceforbrug.....	8
4.1.1 Energiforbrug.....	8
4.1.2 Vandforbrug	9
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	9
5.1 Lokalisering	9
5.1.1 Faste afstandskrav	10
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet.....	10
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	11
5.3.1 Lugt	11
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner.....	11
5.3.3 Lys	12
5.3.4 Fluer og skadedyr.....	12
5.3.5 Støv	13
5.3.6 Transport.....	13
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier.....	14
5.4.1 Spildevand.....	14
5.4.2 Husdyrgødning.....	15
5.4.3 Affald og kemikalier	15
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning.....	16
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	16
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	16
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder	17
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	18
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	18
5.5.6 Kategori 3-naturområder	19
5.5.7 Øvrige naturområder	20
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	20
6 BAT-redegørelse.....	21
6.1 BAT i relation til Management	21
6.2 BAT i relation til ammoniak.....	21
6.3 BAT i relation til foder.....	22
6.4 BAT i relation til energi og vand.....	22
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	22
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	22
6.5 Særregler for IE-husdyrbrug.....	23
6.5.1 Miljøledelse	23
6.5.2 Oplæring af medarbejdere.....	23
6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget	23
6.5.4 Beredskabsplan	24
6.5.5 Fodringskrav	24

7	Uheld og risici	25
7.1	Driftsforstyrrelser og uheld.....	25
8	Egenkontrol.....	25
9	Samlet vurdering (bilag 1 pkt. b, e og f).....	26
10	Kilder	28
11	metode.....	28
Bilag 1	– Oversigt over anlægget.....	29
Bilag 2	– Oversigt over ny stalds indretning	31
Bilag 3	– Beregning på gyllekøling	32

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for en planlagt udvidelse af husdyrproduktionen på Tornhøjvej 26, 6200 Aabenraa. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om en ny miljøgodkendelse på ejendommen.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte produktion, samt de forhold der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – ny stalds indretning
- Bilag 2 – beregning på gyllekøling

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at ændre husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal til slagtesvin og smågrise på 760 m² til et produktionsareal til slagtesvin og smågrise på 1.705 m².

En del af et eksisterende maskinhus ændres til svinestald og der opføres en ny fodersilo.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

På bilag 2 er der en plantegning af den del af maskinhuset, der ændres til svinestald.

Lugt

Lugtgenekrav til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener i lokalområdet.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da der er tale om få årlige transporter og gode til- og frakørselsforhold.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 2 km øst for ejendommen.

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den ansøgte husdyrproduktion vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj, lys og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens vejledning for BAT.

Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af den nuværende husdyrproduktion i de eksisterende driftsbygninger, og da der er tale om en ændring af et eksisterende maskinhus til svinestald.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Tornhøjvej 26 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Der er tale om et IE-husbrug >2.000 slagtesvin på stald ad gangen.

Ansøgningsskema (218.649) med beregninger er indsendt til Aabenraa Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

Miljøgodkendelsens omfang

Ansøger driver husdyrbrug på tre produktionsanlæg, der har samme ejendomsnummer. De tre produktionsanlæg er oprindeligt tre selvstændige landbrugsejendomme, der er sammenmatrikuleret.

Produktionsanlæggene har følgende adresser: Tornhøjvej 26, Kirkebjerg 2 og Kirkebjerg 3.

Hvert produktionsanlæg kan drives uafhængigt af hinanden, og driftsbygningerne til hvert af de respektive produktionsanlæg ligger indenfor de oprindelige matrikler.

Der er således fortsat tale om "byggeklodsprincippet", hvor ejeren vil kunne sælge de respektive produktionsanlæg fra, hvis dette måtte ønskes.

Følgende forhold for hvert produktionsanlæg er vigtige at fremhæve:

- Hvert produktionsanlæg har sit eget fodersystem og foderopbevaring.
- Der købes foder ind til hvert af de respektive produktionsanlæg.
- Hvert produktionsanlæg har indlagt el.
- Vandbehovet til de tre produktionsanlæg kommer fra boringer på Kirkebjerg 3 og Kirkebjerg 9.
- Der er mulighed for tilslutning til vandværksvand til de tre produktionsanlæg.
- Husdyrgødningen fra de tre produktionsanlæg opbevares i gyllebeholdere på Kirkebjerg 3.
- Der er fortsat stuehuse på Tornhøjvej 26 og Kirkebjerg 3.
- Stuehuset på Kirkebjerg 2 er revet ned.

Der er ingen samdrift af væsentlig betydning imellem de tre produktionsanlæg.

De fravænnede grise fra Kirkebjerg 3 leveres til Grøngrøftvej 33 (Sønderborg Kommune).

Smågrisene fra Grøngrøftvej 33 leveres bl.a. til Tornhøjvej 26, hvor de fedes færdigt til slagteri. På Kirkebjerg 2 er der polte, der leveres til Kirkebjerg 3.

I forhold til opbevaring af husdyrgødning er det ikke en betydelig samdriftsform, at gyllen opbevares i samme gyllebeholdere på Kirkebjerg 3. Hvert enkelt produktionsanlæg kan transportere gyllen til andre opbevaringsanlæg eller til biogasanlæg.

Med hensyn til vandforsyning, er det meget normalt, at der leveres vand fra en ejendom til flere andre ejendomme. I det konkrete tilfælde dækkes vandbehovet fra boringer på Kirkebjerg 3 og Kirkebjerg 9. Kirkebjergvej 9 er en selvstændig landbrugsejendom.

For at et anlæg til husdyrproduktion skal have en samlet miljøtilladelse/miljøgodkendelse, skal der være tale om et integreret produktionsfællesskab indrettet på en sådan måde, at det reelt ikke er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hvert anlæg for sig. Et sådant produktionsfællesskab vil typisk kræve, at det ikke er teknisk muligt at drive husdyrproduktionen på hvert af de respektive produktionsanlæg uafhængigt af hinanden.

De tre konkrete produktionsanlæg drives teknisk og forureningsmæssigt uafhængigt af hinanden, og det er muligt at foretage særskilte beregninger og vurderinger af miljøpåvirkningen fra de respektive produktionsanlæg.

Der er dermed ikke tale om en samdrift, der taler for, at de tre produktionsanlæg på hhv. Tornhøjvej 26, Kirkebjerg 2 og Kirkebjerg 3 skal behandles som et fælles produktionsanlæg.

På den baggrund vurderes det, at de tre produktionsanlæg skal godkendes med hver sin miljøgodkendelse/miljøtilladelse. Den konkrete miljøansøgning omhandler derfor kun produktionsanlægget på Tornhøjvej 26.

2.2 Det ansøgte projekt

Der søges om at ændre husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal til slagtesvin og smågrise på 760 m² til et produktionsareal til slagtesvin og smågrise på 1.705 m².

En del af et eksisterende maskinhus ændres til svinestald, og der opføres en ny fodersilo med en kapacitet på 30 ton

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

På bilag 2 er der en plantegning af den del af maskinhuset, der ændres til svinestald.

2.2.1 Produktionsarealer i stalde

Ejendommens stalde kan inddeles i to slagtesvinestalde. For at have størst mulig fleksibilitet i produktionen søges om at have flexgruppen smågrise og slagtesvin i begge stalde.

Stald 1

Denne stald er indrettet med et netto produktionsareal på 760 m² med fulddrænet gulv (kyllekumme under hele stiaarealet).

Stald 2 (ny stald – ændring af maskinhus)

Denne stald bliver indrettet med et netto produktionsareal på 945 m² med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).

2.2.2 Tidligere godkendelser

Der er tidligere den 30. januar 2020 givet miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen.

2.2.3 Nudrift og 8-års drift

Indenfor de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændrede ammoniak- og lugtemissioner. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften de samme, og beregningerne er således identiske for nudriften og 8-årsdriften.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af den nuværende husdyrproduktion i de eksisterende driftsbygninger, og da der er tale om en ændring af et eksisterende maskinhus til svinestald.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Tornhøjvej 26 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	45.000 kWh	90.000 kWh
Olie (opvarmning)	1.000 l	1.000 l

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	2.500 m ³	5.000 m ³
Vand til vask af stalde	250 m ³	250 m ³
Vandforbrug i alt	2.750 m³	5.250 m³

Der anvendes vand fra egen boring.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

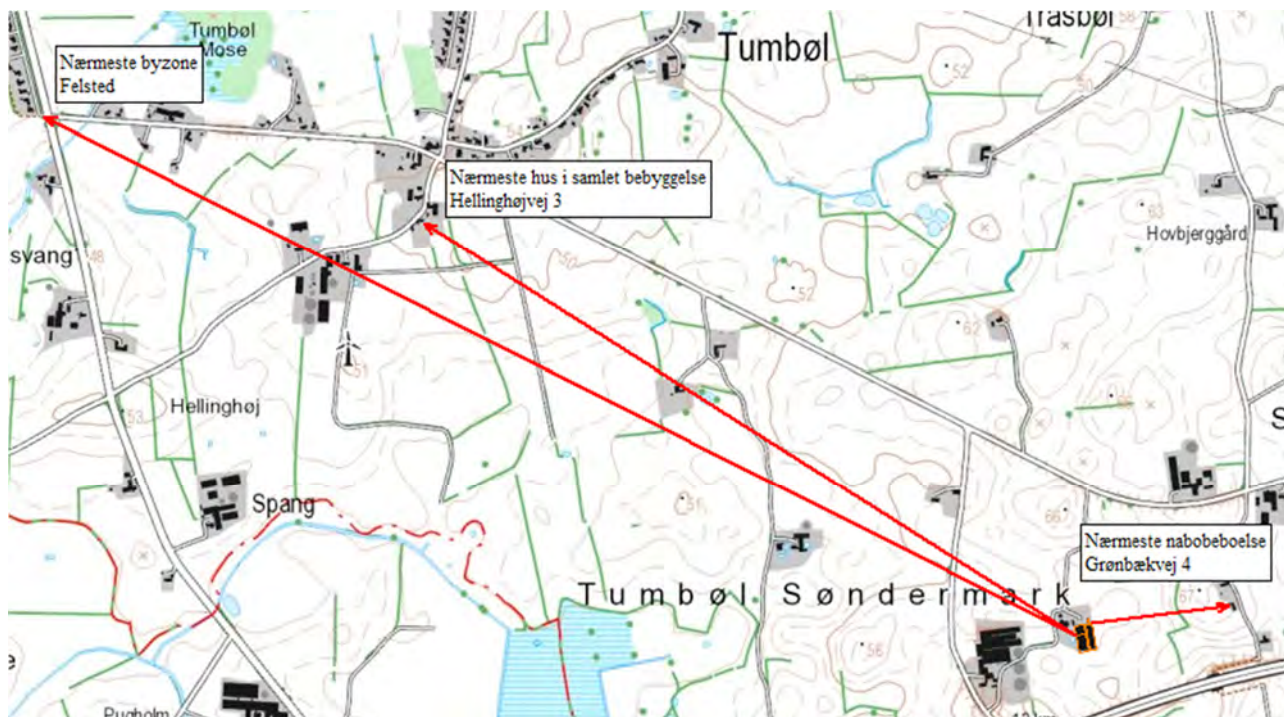
5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 360 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Grønbækvej 4), der ligger øst for driftsbygningerne. Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Hellinghøjvej 3 ca. 2 km nordvest for driftsbygningerne. Nærmeste byzone er ved Felsted ca. 3 km nordvest for driftsbygningerne.

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser og byzone.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrbrugloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	5 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Grønbækvej 4)	360 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Hellinghøjvej 3)	2 km	50 meter
Nærmeste byzone (Felsted)	3 km	50 meter

Med undtagelse af afstandskravet på 15 meter til et vandhul overholdes husdyrbruglovens afstandskrav.

Dispensationsansøgning til overskridelse af afstandskrav til vandhul

Der er tale om et kunstigt anlagt vandhul, der ligger tæt ved maskinhuset på ejendommen. Vandhullet ligger i haven, der hører til privatboligen på Tornhøjvej 26.

Der er tale om eksisterende bygninger, hvor en del af maskinhuset ændres til stald. Stalden er et lukket system, hvor der ikke er risiko for forurening af vandhullet, da gyllekummerne i stalden udføres af bestandige materialer, der er tætte. Der er ingen risiko for, at der kan strømme gylle ud i vandhullet ved et uheld. Der er ingen data for besigtigelse af vandhullet, og det vurderes, at der er tale om et eutroft vandhul, der ikke har en høj naturværdi.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der ikke vil være nærliggende risiko for forurening eller væsentlige gener af det konkrete vandhul.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Der opføres en mindre fodersilo med kapacitet på 30 ton ved siden af den eksisterende fodersilo ved den nordlige gavl af maskinhuset.

Fodersiloens dimensioner er:

- Diameter: ca. 3 meter
- Højde ca. 9 meter
- Kapacitet: 30 ton

På baggrund af at der er tale om en mindre bygning, der opføres i direkte tilknytning til dels maskinhuset og dels eksisterende fodersilo, vurderes det, at der er tale om en bygning der i sig selv kun i meget begrænset omfang vil kunne ses i landskabet. Der er derfor ikke vurderet yderligere på lokalisering og landskab.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse og byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Grønbækvej 4	0	NY	206,4	206,4	387,6	Ja
Hellinghøjvej 3	0	NY	447,6	447,6	2044,2	Ja
Felsted Ejerlav, Felsted	0	NY	597,1	597,1	3049,2	Ja

Alle lugtgeneafstande er overholdt for såvel nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt, nærmeste beboelse i samlet bebyggelse og de nærmeste byzoneområder.

På den baggrund vurderes det dels, at alle lugtgenekrav er opfyldt og dels, at der ikke vil være væsentlige lugtgener i lokalområdet som følge af det ansøgte.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kloder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder/korn.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved levering og afhentning af grise. Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Levering af foder til fodersiloerne ved staldens nordvendte gavl (S1-S2, jf. bilag 1) sker ved indblæsning ca. 2 gang pr. uge á 30 minutters varighed pr. gang. Indblæsning af foder sker kun i hverdage i tidsrummet 07.00 til 18.00 og eventuelt lørdage i tidsrummet 07.00 til 14.00. Fodersiloen er placeret på den nordvendte gavl af den eksisterende svinestald, og der er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser (>300 meter).

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg og varmepumper m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Der er tale om fortsættelse af et eksisterende produktionsanlæg, og der vil således ikke være forøgede støjende aktiviteter end, der er i nudriften.

På baggrund af ovenstående vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjkluder, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transportere. Det er ikke noget, der har været klaget over, eller omtalt som et problem overfor ansøger. Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne.

Der er tale om et relativt lavt antal transportere til- og fra husdyrbruget og afstanden til de nærmeste nabobeboelser er forholdsvis stor.

På den baggrund vurderes det, at eventuelle rystelser fra det konkrete husdyrbrug ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

5.3.3 Lys

Lyset i stalden vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 22.00.

Der er ingen kraftige udendørs lyskluder. Der sidder et orienteringslys over indgangsdøren til stalden. Der er ingen stærke generende lyskluder, som kan genere naboer.

Der er tale om fortsættelse af et eksisterende produktionsanlæg, og der vil således ikke foretages væsentlige ændringer i lysudfaldet fra produktionsanlægget.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil væsentlige lysgener som følge af det ansøgte.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af den store afstand til de nærmeste nabobeboelser.

5.3.6 Transport

Arbejds kørsel til og fra staldanlægget sker primært via Tornhøjvej og i begrænset omfang via Kirkebjerg.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med foder, levering og afhentning af grise.

Transporterne vil primært foregå på hverdage indenfor tidsrummet 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Gyllen pumpes til gyllebeholdere på Kirkebjerg 3. Der er derfor ikke gylletransporter fra Tornhøjvej 26.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og det vurderes, at der ikke vil opstå gener som følge af transport.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende. Der er tale om et relativt lavt antal transporter til og fra ejendommen.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af grise	26	26	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af slagtesvin	52	52	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af døde dyr	15	26	Alle dage	07.00-18.00
Levering af foder	52	104	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Diverse transporter (renovation m.m.)	26	26	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	171	234		

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Det vurderes, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende, da der dels er tale om et relativt begrænset antal transporter og dels er tale om gode til og frakørselsforhold.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	250 m ³ *	500 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

Bortledning af tagvand

Tagvand bortledes til markdræn. Der foretages ingen ændringer i forhold til nudriften.

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er kapacitet til at opbevare den producerede gylle i gyllebeholdere på Kirkebjerg 3.

Gyllekanaler, Tornhøjvej 26:	575 m ³
Gyllebeholder, (ledig kapacitet) Kirkebjerg 3:	3.225 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	3.800 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Slagtesvin (31-113 kg)	Gylle	9.000	0,56	-	5.040	0
Gødningsproduktion i alt					5.040	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0	0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					5.040	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					3.780	0
Opbevaringskapacitet til rådighed					3.800	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,0	-

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe på Kirkebjerg nord for ejendommen på Kirkebjerg 3.

Opbevaring af olie og kemikalier

Dieselolie opbevares indendørs i to dieseltanke á hhv. 1.800 liter og 5.900 liter. Begge tanke står på fast støbt underlag.

Spildolie opbevares indendørs i beholdere på fast støbt underlag.

Pesticider

Pesticider og kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum med fast støbt underlag.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares i forrum i stalden i plasticpande/-beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør.
- Eventuelle medicinrester og øvrigt farligt affald afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

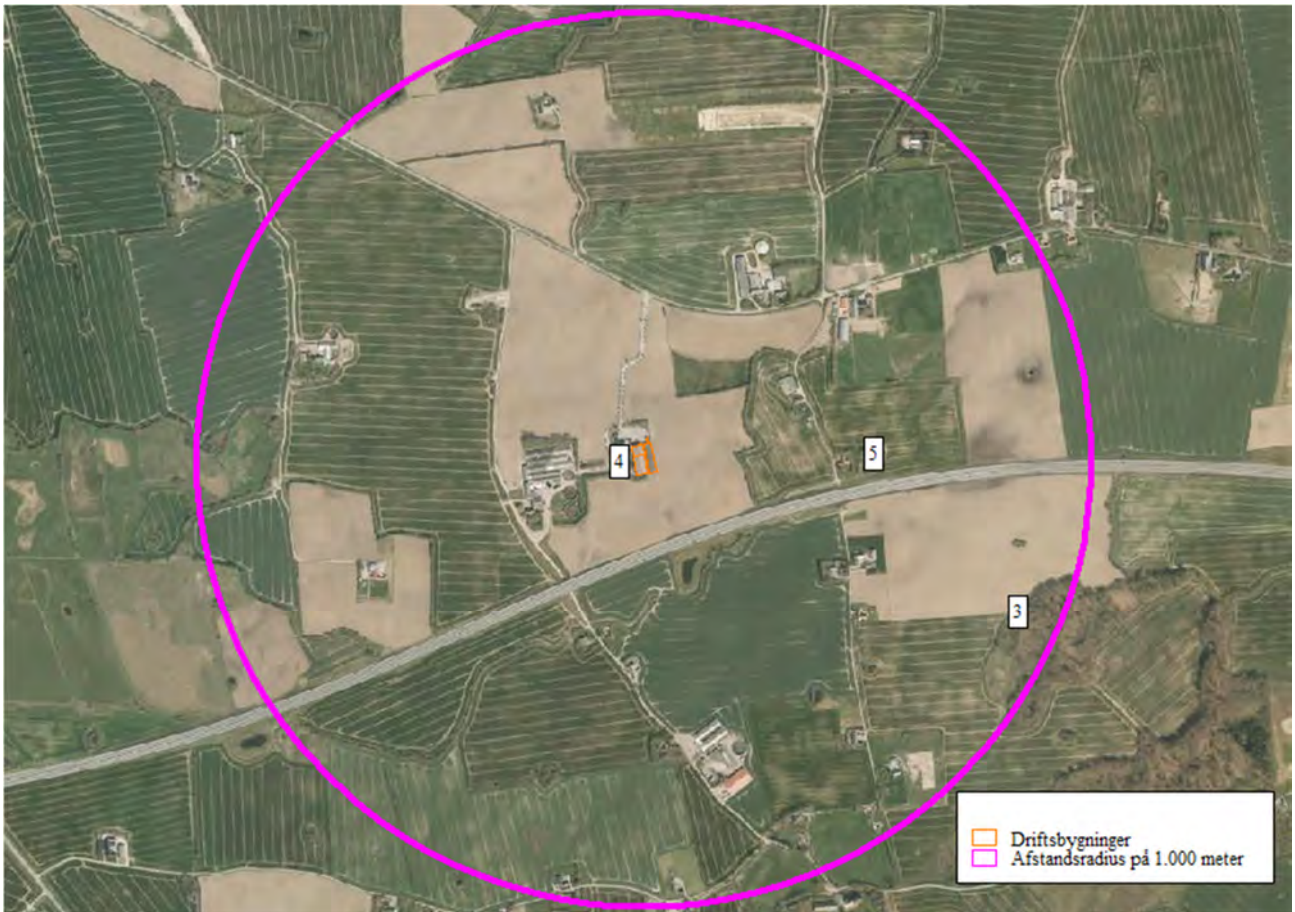
Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	3.278 kg NH ₃ -N	1.748 kg NH ₃ -N	1.748 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Der er indtegnet en afstandsradius på 1.000 meter på figuren for at vise afstandsforholdene. Cirklen er indtegnet, så der er 1.000 meter til nærmeste husdyranlæg fra cirkelns kant.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1 og 2 -naturområderne er så stor, at de ikke er med på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 nedenfor.

Lokalområdet bærer præg af, at der ikke er ret mange naturområder. Der ligger kun ganske få naturområder indenfor en radius på 1.000 meter fra driftsbygningerne.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 5 naturområder, der er vist i tabel 8 nedenfor med litra nr. 1-5, hvor 3-5 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift:	Nudrift:		
Nr. 5. Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,2	0,5	▼
Nr. 4. Vandhul	Kategori 3	Ansøger	0	V	16,3	16,3	24,1	▼
Nr. 3. Skov (sydøst)	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,3	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Bøgeskov på muldbund (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov".

Natura2000-området ligger ca. 2 km øst for produktionsanlægget på Tornhøjvej 26.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være et skovområde "Bøgeskov på muld" (Natura 2000), der ligger ca. 2 km øst for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 1 naturområder overholdt.

Der ligger andre husdyrbrug så tæt på det konkrete kategori 1 naturområde, at der skal regnes med kumulativ effekt.

Totalbelastningen fra husdyrbruget på Tornhøjvej 26, er dog så lav (0,1 kg NH₃-N/ha/år), at det ingen betydning har, om der regnes med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug eller ej.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 2 natur, vurderes at være et overdrev >2,5 ha, der ligger ca. 3,3 km sydvest for produktionsanlægget.

Totalbelastningen på naturområdet er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Dermed er kravet om maksimal totaldeposition med ammoniak på kategori 2 naturområder overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
- **samt**
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder

Der ligger kun ganske få kategori 3-naturområde i lokalområdet og ikke nogen indenfor en radius på 1.000 meter af driftsbygningerne.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 -naturområder ligger der flere § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet, hvor der er beregnet ammoniakafsætning på de nærmeste (naturområde 4 og 5). Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturområder.

Der er et enkelt vandhul, der ligger tæt ved de eksisterende driftsbygninger, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år (naturområde 4).

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet **samt**
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er tale om et kunstigt anlagt vandhul, der vurderes at være eutroft uden særlig naturværdi.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af de konkrete vandhuller.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2-naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,1 kg NH₃-N/ha/år og 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der et enkelt vandhul, der modtager en merbelastning på mere end 1 kg NH₃-N/ha/år. Der er tale om et kunstigt anlagt eutroft vandhul med en lav naturværdi.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 1261 af 29. november 2019) er der fastlagt emissionsgrænseværdier for de respektive staldafsnit ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende BAT-emissionsgrænseværdierne kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 3.279 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningskema 218.649.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 3.278 kg NH₃-N/år.

For at opfylde BAT-kravet om ammoniakemission er der implementeret følgende teknologier:

- delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) i den nye stald
- gyllekøling i den nye stald (jf. bilag 3 for beregning)

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov med den rigtige aminosyrebalance, så indholdet af råprotein er lavest muligt. Der er dermed et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase, der er et enzym, der gør en større andel af P i foderet tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejds gange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Lyset i staldene er kun tændt efter dyrenes behov og når der er behov for det i forbindelse med arbejdet i staldene. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med fodring er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkepipler over foderkrybber. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper. Eventuelt spild opsamles i foderet. Der indvindes vand fra egen boring.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkenipler).

6.5 Særregler for IE-husdyrbrug

Når husdyrbruget overskrider grænsen for IE-husdyrbrug, som i den konkrete sag sker, når der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er der yderligere en række særregler, der træder i kraft.

Det drejer sig om:

- Miljøledelse
- Oplæring af medarbejdere
- Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget
- Beredskabsplan
- Fodringsvilkår

Nedenfor er det kort beskrevet, hvad de enkelte punkter indeholder.

6.5.1 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsætte miljømål
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål
- Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

6.5.2 Oplæring af medarbejdere

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- Relevant lovgivning
- Transport og udbringning af husdyrgødning
- Planlægning af aktiviteter
- Beredskabsplanlægning og beredskabsstyring
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr

6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Planen skal som minimum opfylde indeholde følgende punkter for regelmæssige kontrol, reparation og vedligeholdelse:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

6.5.4 Beredskabsplan

IE-husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der som minimum indeholder følgende punkter:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

6.5.5 Fodringskrav

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om foder-tilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Hvis der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøafdeling kontaktes på telefon: 74 34 34 34.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes kommunen, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Herved bliver gene og risiko mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunen eller ringe 112 ved uheld. Ved tvivl ringes der altid 112.

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, når grænsen for IE-husdyrbrug overskrides.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

Når grænsen for IE-husdyrbrug overskrides bliver følgende informationer indsendt til kommunen en gang årligt:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskravet

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen.

IE-husdyrbrug skal dog ikke indsende informationer, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et tilsyn.

9 SAMLET VURDERING (BILAG 1 PKT. B, E OG F)

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Tornhøjvej 26

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Endvidere vurderes det, at der ud fra den viden der er tilgængelig om husdyrbrug som det ansøgte, ikke er strålingsfare.

Der er efter ansøgers bedste overbevisning ingen risiko for stråling fra det konkrete husdyrbrug.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

Der udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

10 KILDER

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 240 af 13. marts 2019).

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 2256 af 29/12/2020).

www.ois.dk

<https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/landbrugsloven-og-erhvervelse/landbrugspligt>

<https://www.aabenraa.dk/borger/flytning-bolig-og-byggeri/kommuneplaner-og-lokalplaner/gældende-kommuneplan>

<https://husdyrvejledning.mst.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen>

11 METODE

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i www.Husdyrgodkendelse.dk anvendt.

Forudsætningen for beregningerne af ammoniak- og lugtemission fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug bilag 3. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	760 m ² (Dyretype: Slagtesvin og smågrise)	Fulldrænet gulv (gyllekumme under hele stiarealet)
2	Svinestald	945 m ² (Dyretype: Slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 %fast gulv)
S1	Fodersilo	30 ton	Foderindblæsning
S2	Ny fodersilo	30 ton	Foderindblæsning
U	Udlevering		Udleveringsrum
M	Mellemgang		
F	Fortank		

På næste side er der en oversigt over placering af gylleledning fra fortank til gyllebeholder.

Gyllerør. Kort med placering af gyllerør. Der er ugentlig gylleudslusning (rørudslusning).

BILAG 2 - OVERSIGT OVER NY STALDS INDRETNING

Vedhæftet som særskilt bilag i IT-ansøgningssystemet.

BILAG 3 – BEREGNING PÅ GYLLEKØLING

Beskrivelse af gyllekølingsanlæg

Gyllekølingsanlægget er etableret med henblik på at reducere ammoniakemissionen.

Gyllekølingsanlægget dimensioneres, så der er en ammoniakreduktion på mindst 14,8 %.

Gyllekølingen etableres i hele den nye stald (stald nr. 2).

Staldafsnit	Gyllekumme	Køleeffekt pr. m ² gyllekumme	Total køleeffekt
Nr. 2	575 m ²	31,08 W/m ² *	17.871 W

Egenkontrollen på gyllekølingsanlægget er en timetæller. Principperne herfor er beskrevet i miljøstyrelsens vejledning af 15. juli 2015 om anvendelse af timetæller ved gyllekøling til slagtesvin, søer og smågrise.

Nedenfor er den nødvendige driftstid (antal timer pr. år) beregnet.

Dimensionering af gyllekøling

Der regnes med en varmepumpe med en varmeydelse på 25 kW.

Varmepumpens effektfaktor er 3,5 (COP på 3,5). Varmepumpens køleydelse bliver dermed:
(25 - 25/3,5) kW = 17,86 kW

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, vil køleeffekten pr. m² gyllekanal være: (17.871 W/1.100 m²) = 31,08 W/m²

Det giver en faktisk ammoniakreduktion på:

- $0,85 \cdot 31,08 - 0,004 \cdot (31,08)^2 = 22,55 \%$

Da det kun er nødvendigt med en ammoniakreduktion på 14,8 %, behøver anlægget ikke køre kontinuerligt.

Det årlige antal driftstimer kan beregnes til: (14,8%/22,55 %) * 8.760 timer = 5.749 timer.

Hvis der etableres en varmepumpe med en større ydelse og/eller en større COP-værdi, kan den årlige driftstid reduceres. Tilsvarende skal den årlige driftstid forøges, hvis der installeres en varmepumpe med en mindre varmeydelse og/eller en mindre COP-værdi.

Forudsætningen for beregning af effekten af gyllekøling fremgår af følgende notat:

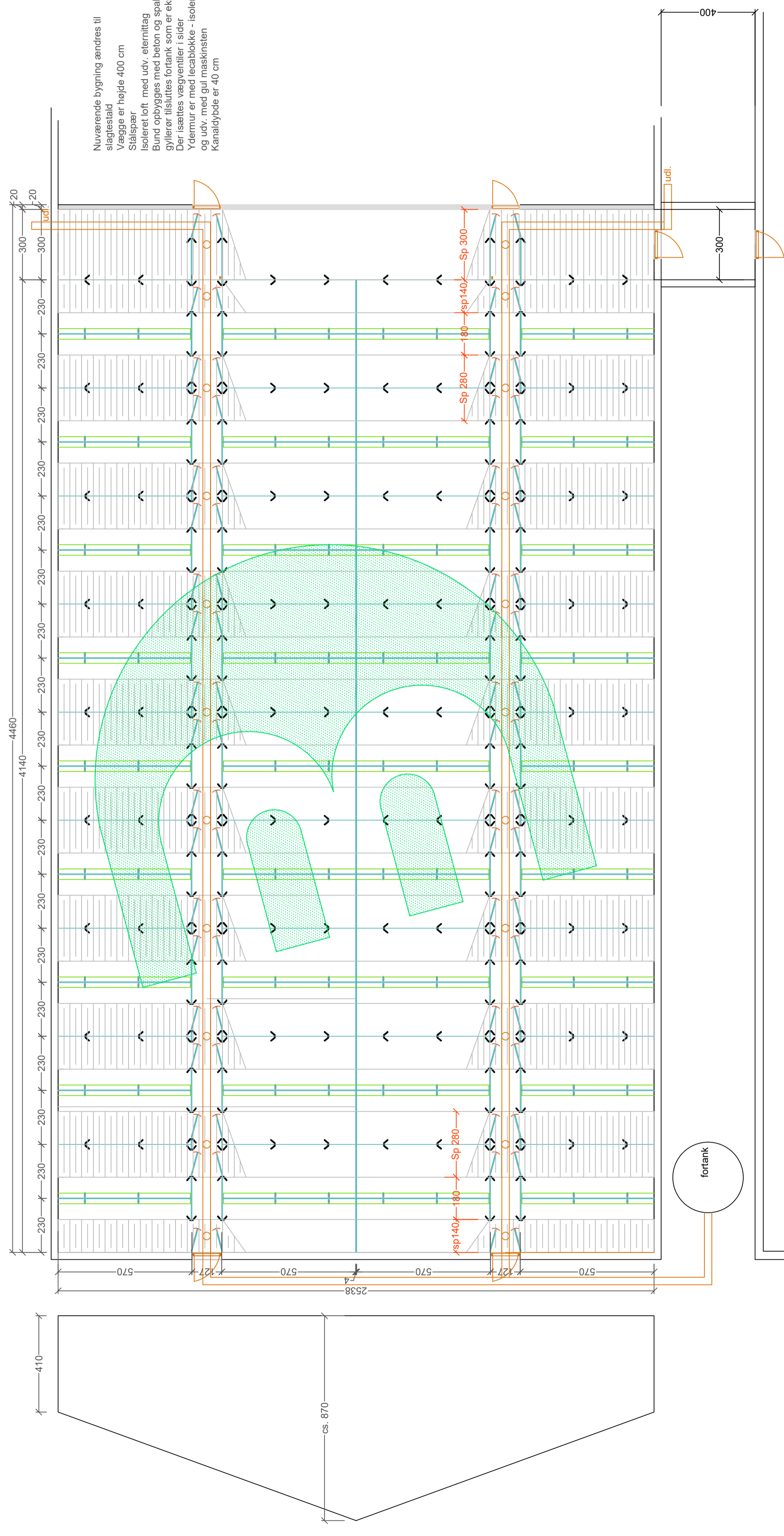
<https://mst.dk/media/169085/indstilling-af-gyllekoeling-mediarkiv.pdf>

Der er vedhæftet et notat fra Miljøstyrelsen til IT-skemaet (*Vejledning om anvendelse af timetæller ved gyllekøling til slagtesvin, søer og smågrise j.nr. MST-141-00519 af 15. juni 2015*).

Notatet beskriver vejledning om vilkår til kontrol af gyllekølingsanlæg med timetæller.

4 rækker stier 230x570 cm i alt 72 stier
 a ca. 17 grise i alt 1224 stipladser

KUNDE: Klaus Staugård Hørhøjvej 55 6500 Vojens	TELEFON	LEV. adr. Tornhøjvej 26, Tumbøl 6200 Abenrå	FORMAT	DATO	TEGNET AF KR
	MOBILNR. 61742969	MÅL 1:125	A1	REV 27.10.2020	
EMNE: Grundplan slagtestald	Denne tegning er Birk-Dahl Staldindretnings ejendom, og må ikke anvendes uden vor tilladelse Birk-Dahl Staldindretning A/S fralægger sig ansvar for staldindretning som ikke opfylder krav i henhold til love og bekendtgørelser vedr. opstaldning af svin		TEGNET AF KR		
Birk-Dahl Staldindretning A/S Skånevej 8 6230 Rødekro Tlf.: 74 83 18 18 / Fax: 74 83 28 01 Email: info@birk-dahl.dk www.birk-dahl.dk			TEGN. NR. 1502		